

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

«Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»
XVIII Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XVIII Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»**

**PROCEEDINGS
of the XVIII International Scientific Conference
for students and young scholars
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»**

**2023
Астана**

УДК 001+37
ББК 72+74
G99

«GYLYM JÁNE BILIM – 2023» студенттер мен жас ғалымдардың XVIII Халықаралық ғылыми конференциясы = XVIII Международная научная конференция студентов и молодых ученых «GYLYM JÁNE BILIM – 2023» = The XVIII International Scientific Conference for students and young scholars «GYLYM JÁNE BILIM – 2023». – Астана: – 6865 б. - қазақша, орысша, ағылшынша.

ISBN 978-601-337-871-8

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001+37
ББК 72+74

ISBN 978-601-337-871-8

**©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2023**

теледидар - ақпараттық және мәдени қажеттілікті, білім алуды, демалысты ұйымдастырудың басты құралы. Сонымен қатар 14 облыста «Qazaqstan» телеарнасының аймақтық филиалдары бар [5]. “Хабар”

телеарнасы жаһандану жолында өзіндік ерекшеліктерге ие. Бұл телеарна 2017-жылдан бастан үш тілде хабар таратуды мақсат етіп, сол жобаны іске асырып келе жатыр. Екі телеарнада да жаңалық тарататын бірнеше бағдарлама бола тұра, әр жобаны бір-біріне ұқсатпай, ерекшелік беріп, қай бағдарлама немесе жобаға болса да жаңа медианың мүмкіндіктерін пайдаланып оны жүзеге асыруды қолға алған.

Шетелге оқуға кетіп жатқан журналистика саласының студенттері біліктіліктерін арттыру үшін өзге елге барады. Журналистикасы дамыған мемлекеттерде білім алып жатқан студенттер өз білімдерін тәжірибеде көрсетуге мүмкіндік алу үшін де, жаңалық таратудағы жаһандануды жүзеге асыру үшін де студенттерді тілші қызметінде жұмыспен қамту жақсы мүмкіндік. Егер еліміздің телеарналары сенім білдіре алса, білім алып жатқанына қарамай, бар мүмкіндіктерін іс жүзінде көрсетіп, шетелдегі тілші қызметін атқаруға әрбір студент ниетті. Басқа салаларға қаржы бөлінгені секілді, журналистикаға да қаржы бөлінеді. Егер дәл осы бағытқа қаржы жетіспегендіктен жаңа тәсіл мен жаһандану алға жылжымай тұрса, ақпарат кімнің қолында болса билік сонда екенін ескеруіміз қажет. Шетелдегі жастарды тиімді пайдаланып, оларға сапалы камера мен жарық бере алсақ, екі жақ үшін пайдалы шешім болары сөзсіз.

Журналистика ақпараттың ортасында болуды талап ететіндіктен, тіл білу өте маңызды. Шетел жаңалықтарын назардан тыс қалдырып алмау жолында ағылшын тілін білу үлкен мүмкіндік. Тіл білген журналистке ақпаратты түсіну мен оны сауатты түрде аударып жеткізе алу, жаһандық хабардан ақпарат жасау қиынға соқпайды. Ақпараттың қай жерде, қай уақытта пайда болатыны белгісіз. Сондықтан шетелде оқып келген журналистерді жаһандық ақпарат таратуда жұмыс жасауға бағыттау ұтымды әрі тиімді тәсіл болмақ.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. https://kk.m.wikipedia.org/wiki/Қазақстан_Телерадиокорпорациясы
2. <https://qazaqstan.tv/news/163034/>
3. <https://khabar.kz/kk/agency/baspas-z-ortaly-y/ba-biz-zhajly/item/8340-khabardy-aryshty-adamy>
4. <https://baribar.kz/43258/endi-kazakh-tv-telearnasy-ush-tilde-khabar-taratady/>
5. Қазақстан телерадиокорпорациясының ресми сайты: <https://rtrk.kz/>

ӘОЖ 070.1

ЖАҢА МЕДИА ТАЛАПТАРЫНА САЙ БАЛАЛАР БАСЫЛЫМДАРЫНЫҢ ЖАҢА ІЗДЕНІСТЕРІ

Мырзашова Айгүл Базарбайқызы

myrzashova@mail.ru

Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ,

Журналистика және саясаттану факультетінің магистранты,

Астана, Қазақстан

Ғылыми жетекшісі – Г.Ж. Болатова

Балаларға арналған басылымдар жас оқырмандардың ой-өрісі мен қиялын қалыптастыруда шешуші рөл атқарады. Олар балалық шаққа тән қиял, шығармашылық және оқу әлеміне жол ұсынады. Балаларға арналған басылымдар кішкентай балаларға арналған суретті кітаптардан бастап орта сынып оқырмандарына арналған тарау кітаптарына дейін

болуы мүмкін және олардың әрқайсысы баланың әдеби және танымдық дағдыларын дамытуда белгілі бір мақсатта қызмет етеді.

Суретті журналдар көбінесе баланың әдебиетке алғашқы кіріспесі болып табылады және олар сөздік қор мен түсіну сияқты сауаттылық дағдыларын дамыту үшін тамаша құрал болып табылады. Олар әдетте қысқа, балаларға мәтінді түсінуге көмектесетін көрнекі белгілерді беретін иллюстрациялары бар. Суретті журналдар сонымен қатар балаларды таңқаларлық кейіпкерлер мен фантастикалық әлемдермен таныстыру арқылы оқуға деген сүйіспеншілік пен қиялды дамыта алады.

Жас оқырмандар жиі қарапайым тіл мен қысқа тарауларды көрсетеді. Бұл журналдарды оқу және түсіну дағдыларына деген сенімділікті арттыруға көмектеседі, Сонымен бірге оқырмандардың қызығушылығын қамтамасыз етеді. Орта сыныптағы оқырмандар 8-12 жастағы балаларға арналған кітаптар болып табылады және әдетте ерте оқырмандарға қарағанда ұзағырақ және күрделірек. Олар жиі ұқсас кейіпкерлерді көрсетеді және сәйкестік, достық және қиындықтарды жеңу тақырыптарын зерттейді. Бұл кітаптар балаларға эмпатияны, сыни ойлау дағдыларын және оқуға деген сүйіспеншілікті дамытуға көмектеседі, бұл оларға өмір бойы жақсы қызмет етеді.[1, 233-244 б.]

Суретті журналдардан бастап, орта буын романдарына дейін әр басылым түрі баланың танымдық және әдеби қабілеттерін дамытуды алға қояды. Балалардың өсіп-өркендеуіне және қоршаған әлемді түсінуіне ықпал ету үшін басылымдардың кең ауқымына қол жеткізу өте маңызды.

Қазақстандағы балалар басылымдары еліміз тәуелсіздік алған 1991 жылдан бері үлкен жолдан өтті. Оған дейін Қазақстандағы балалар әдебиетінің басым бөлігі орыс әдебиетінің аудармасымен шектелетін. Дегенмен, содан бері еліміздің мәдениеті мен тарихын көрсететін бірегей қазақстандық балалар басылымдарының болғаны да расы. Қазақстандық балалар басылымдарының ең маңызды жаңалықтардың бірі Алматы халықаралық балалар кітаптары жәрмеңкесінің құрылуы болды. Бұл жыл сайынғы іс-шара балалар әдебиетіндегі соңғы тенденцияларды көрсету үшін Қазақстаннан және бүкіл әлемнен баспагерлерді, авторларды және иллюстраторларды біріктіреді. Жәрмеңке қазақстандық авторлар мен иллюстраторларды ілгерілетуге көмектесіп, олардың жұмыстарымен кеңірек аудиторияға бөлісуге мүмкіндік берді.

Қазақстандық басылымы әдебиеті халық ертегілері, шытырман оқиғалы әңгімелер, суретті кітаптар сияқты жанрлардың кең ауқымын қамтиды. Бұл кітаптардың көпшілігі Қазақстанның мәдениеті мен тарихынан шабыт алып, дәстүрлі қазақстандық киім-кешек, тағам мен әдет-ғұрыптарды бейнелейді. Сондай-ақ толеранттылық, әртүрлілік және экология сияқты құндылықтарды насихаттайтын ақпараттар әзірлеуге қызығушылық артты.

Осы оң өзгерістерге қарамастан, қазақстандық балалар басылымының дамуында әлі де қиындықтар бар. Басты қиындықтардың бірі – кітапты басып шығару мен насихаттауға қаржы тапшылығы. Көптеген баспагерлер газет, журнал шығару және тарату үшін ресурстарды таба алмай қиналады, бұл олардың қол жетімділігі мен әсерін шектейді. Бұған қоса, жоғары сапалы балалар кітаптарын жасай алатын оқытылған жазушылар мен иллюстраторлар жетіспейді.

Соңғы жылдары балаларға арналған басылымдар электронды кітаптар, газет, журналдар, интерактивті қолданбалар және онлайн журналдар сияқты жаңа медиа платформаларға көбірек енуде. Бұл тенденция балалар арасында цифрлық медианы пайдаланудың өсуін көрсетеді және баспагерлер мен авторлар үшін жаңа мүмкіндіктер мен қиындықтарды тудыруда. Жаңа медиа платформалардың басты артықшылықтарының бірі - балалардың оқу тәжірибесін арттыру мүмкіндігі. Интерактивті қолданбалар, мысалы, оқиғаларды жандандыруға және жас оқырмандарды тартуға көмектесетін анимацияларды, дыбыс әсерлерін және интерактивті элементтерді қамтуы мүмкін. Электронды журналдар сонымен қатар кітаптардың бүкіл кітапханасын бір құрылғыда тасымалдау мүмкіндігін ұсынады, бұл әсіресе көп жол жүретін отбасылар үшін пайдалы болуы мүмкін. Жаңа медиа-платформалар да балаларға арналған басылымдарды қолжетімді және инклюзивті етуге

көмектеседі. Электрондық кітаптар мен қолданбаларды кеңірек аудиторияны қамтуға көмектесетін бірнеше тілде және пішімдерде қол жетімді етуге болады. Олар сондай-ақ инклюзия мен эмпатияға ықпал ететін, әртүрлі ортадан шыққан балалардың тәжірибесін көрсететін әртүрлі кейіпкерлер мен перспективаларды көрсете алады. Дегенмен, балаларға арналған басылымдар үшін жаңа медиа платформаларды пайдаланумен байланысты қиындықтар да бар. Негізгі алаңдаушылықтардың бірі - оқу тәжірибесін төмендететін және сыни ойлау мен шоғырлану дағдыларының дамуын шектейтін цифрлық алаңдаушылықтың әлеуеті. Бұған қоса, мазмұнның сапасы мен балалардың қол жеткізе алатын орынсыз материалдың әлеуеті туралы алаңдаушылық бар. Осы алаңдаушылықтарды шешу үшін баспагерлер мен авторлар тартымды және білім беретін жоғары сапалы, жас ерекшеліктеріне сәйкес мазмұнды жасауға тырысуы керек. Олар сондай-ақ олардың цифрлық платформаларының қауіпсіз және зиянды мазмұнсыз болуын қамтамасыз ете отырып, балалардың қауіпсіздігі мен құпиялылығына басымдық беруі керек. [2, 2898-2904 б.]

«Балдырған» – 1957 жылдан бері таралып келе жатқан Қазақстандағы балаларға арналған танымал журнал. Журнал қазақ тілінде шығады және 6 мен 14 жас аралығындағы балаларға арналған. Елдің мәдениеті мен дәстүрін көрсететін мазмұн. «Балдырғанның» басты ерекшеліктерінің бірі – білім мен оқуға мән беру. Журналда тарих, ғылым және география сияқты көптеген тақырыптарға арналған мақалалар бар. Ол сондай-ақ жас оқырмандарды білімдерін және сыни ойлау дағдыларын тексеруге шақыратын басқатырғыштар мен викториналарды қамтиды. Бұл білім беру бағыты Балдырғанды Қазақстандағы ата-аналар мен педагогтар үшін құнды ресурсқа айналдыруға көмектесті.

«Айгөлек» – Қазақстандағы балаларға арналған ай сайынғы қазақ тілінде шығатын журнал. Журнал 5-12 жас аралығындағы балаларға арналған және ғылым, тарих, өнер және мәдениет сияқты көптеген тақырыптарды қамтиды. «Айгөлек» алғаш рет 1956 жылы жарық көріп, содан бері Қазақстандағы ең танымал балалар журналының біріне айналды. Оны Қазақстан Республикасы Ақпарат және әлеуметтік даму министрлігі басып шығарады және баспа түрінде де, онлайн режимінде де қолжетімді. Журналда әңгімелер, мақалалар, басқатырғыштар, ойындар және балаларға білім беруге және көңіл көтеруге арналған басқа интерактивті мазмұндар бар. Ол сондай-ақ жас оқырмандардың үлестерін көрсетеді және оларды өз оқиғалары мен өнер туындыларымен бөлісуге шақырады. Жалпы, Айгөлек Қазақстандағы балалар үшін өз елі, мәдениеті және қоршаған әлем туралы білуге арналған маңызды ресурс болып табылады. [3, 270-296 б.]

Бұл тізім балалардың жаңа медиадағы уақытын тиімді өткізу мақсатында жасалған. Алайда, қазақ балаларының тілдері ана тілін таза шығуы үшін өз медиамызды құруымыз керек. Келесі тізімде қазақ тілді балаларға арналған қосымшалар тізімі көрсетіледі.

"QazaQsha" жобасы қазақ тілі мен контентін дамытуға бағытталған Qaz Startup Battle it-стартаптарының бірінші конкурсының қатысушысы болып табылады. Соңғы екі онжылдықта балалардың психоэмоционалды дамуындағы анықталған ауытқулар статистикасы ондаған есе өсті. Әзірлеушілер жаңа медиа технологиялары арқылы қолданба мәселені шешуге көмектеседі деп үміттенеді. Қосымша қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде жұмыс істейді. Қосымша пазл түрінде беріледі. Пазл екі карточкадан тұрады: біреуінде әріп, екіншісінде жануардың немесе жәндіктің бейнесі бар. Бала бұл басқатырғышты бүктеуі керек, содан кейін қолданбаны іске қосып, камераны бағыттаған кезде, басқатырғыштағы сурет өмірге келеді және бала бұл жануардың атын естиді. Мысалы, ол "Ә" әрпі бар басқатырғышты алады, камераны оның үстіне апарған кезде қолданба сол әріпті айтады, содан кейін оны Өтеш бейнеленген басқатырғышпен байланыстырады және Қолданба "Өтеш"сөзін береді. Сонымен, бала естігендерін көргендерімен салыстыруды үйренеді, бұл оны дыбысты қайталауға итермелейді", -деп түсіндірді жобаның негізін қалаушы Қызғалдақ Байтанатқызы.

"Bala Soyle" -бұл мектеп жасына дейінгі балаларға арналған онлайн қашықтықтан оқыту қызметі. Балалар ойнағанды ұнататыны белгілі, тіпті оларды мәжбүрлеудің қажеті жоқ. Ойнау кезінде біз балалармен олардың аумағында сөйлесеміз. Бұл мобильді

қосымшамыздың мақсаты қазақ тілінде сөйлеуді дамыту болып табылатын оқыту тапсырмалары бар қолданба.

"Тәтті алма" мобильді қосымшасы балаларға арналған әдеби tattialma.kz сайт негізінде пайда болды. Қосымшада "Тәтті алма" атты екі томдық жинақ орналастырылған. Жинаққа ХХ ғасырдың ортасынан бастап қазіргі уақытқа дейін жазылған әйгілі жазушылардың балаларға арналған шығармалары кірді.

"IQBala" 3D анимация мен жаңа әліпбиді пайдалана отырып, сіздің балаңызға арналған Қазақ тіліндегі алғашқы отандық мобильді қосымша. Ата-ана мен бала бірігіп қолдануға арналған қосымша. Жаңа алфавит, қазақ тілін оқыту, 16 тақырыптық жіктеуіш, көркем суреттер, 3D анимациясы, логиканы, есте сақтауды, моториканы дамытуға және көңіл көтеруге арналған құрылғы.

«ҚАЗАҚША ӘЛІПБЕ/КАЗАКН ALPHABET» 10 мыңнан астам жүктелуі бар ең танымал қазақ тілді құрылғылардың алдыңғы қатары. Біздің зерттеуімізше қазақ тілді құрылғылардың кең көлемде таралмауы тек қана қазақ тілін үйрену мен ертегілер аясында қалуы. Бұлай деуіміз, балалар арнайы тіл дамытамын деп құрылғылар жүктемейді, көп жағдайда олар қызық үшін, түрлі ойындарды іздеу мақсатында интернет ресурстарын қолданады. Мысалға, «Subway Surfers» ойыны 2019 жылдары ең танымал болған виртуальды көркем құрылғы 39,8 млн рет жүктелген. Салыстырмалы түрде қарасақ, осы арқылы балалардың хоббиі: түрлі-түсті, жарқын, қазақ халқының нақышындағы стильді, қазақ батырларын, қазақ тұлпарларын суреттеп пайдалану арқылы ойын жасау қажет екенін айтқымыз келеді. Бұл бала тілінің еркін ана тілінде күбірлеп, ойын ішінде сөйлеуіне ықтималын тигізеді. Балаларға арналған қазақ тілді бағдарламалар тізбегі көп жағдайда ата-ананың қалауымен жүктелетін құрылғылар ретінде ғана қалады. Алайда, алдағы мақсат баланының тілін дамытып, ой өрісін кеңейтетін құрылғыларды балалардың қызығушылығымен, өз еркімен жүктейтіндей жобалардың пайда болуында. Күй мен философияны ұштастыра білген Ақселеу Сейдімбектің «Қазақтың күй өнері» атты еңбегін басшылыққа ала отырып қазақ балаларының бойына күй өнерімен әсер етіп, сазды күймен оның аңыз әңгімелерін негізге алып жаңа қолданба жасауға да негіз бар. [4, 7-8]

Қорытындылай келе, 3 жастан 11 жасқа дейін балалардың қоршаған әлем туралы түсініктері қалыптасады, танымдық және коммуникативті дағдылар мен әдеттері қалыптасады. Ал бала тұлға ретінде енді ғана қалыптаса бастаған бұл кезеңде оған ата-анасы ғана әсер етіп қоймайды, сонымен қатар масс медиа оның айналасындағы дүниенің бейнесін жасайды. Қосымшаларды, телебағдарламаларды шамадан тыс көру балаларда аландаушылық пен толқу тудырады. Кейіннен бұл жағдай жеке ойлауды топтық ойлаумен алмастырып, тәуелділік қалыптасады. Нәтижесінде теледидар көру баланың тұлғалық дамуын, өз бетінше ойлау қабілетін тежейді.

Гаджеттер балалардан балалық шақтарын алады. Белсенді ойындардың, шынайы эмоциялар мен сезімдерді сезінудің және құрдастарымен және ата-аналармен қарым-қатынастың, қоршаған тірі әлем арқылы өзін-өзі танудың орнына, балалар даму процесін шектейтін теледидарда басым уақыт алады. Бұл адамға тек балалық шақта ғана берілетін мүмкіндік. Осылайша, бұқаралық ақпарат құралдары балалардың психикасына да, олардың физикалық денсаулығына да зиянды әсер етеді, манипуляция құралы, сонымен қатар агрессивтілікті дамыту әдісі болып табылады. Сондықтан балалардағы психиканың деформациясын болдырмау үшін теледидарлық бағдарламаларды көруді шектейтін белгіленген нормалар мен ережелерді сақтау қажет. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының мәліметі бойынша балаларға арналған жаңа технологияны қолдануға қойылатын талаптар:

- Сәбилер мен жас балалар (0-3 жас) – теледидарды көруге толық тыйым салу;
- Мектепке дейінгі жас (3-7 жас) – күніне 30 минутқа дейін;
- Кіші мектеп жасы (7-10 жас) - күніне 30 - 50 минут;
- Жоғары мектеп жасы (11 - 18 жас) - күніне 1-3 сағат. [5, 14-19]

Олай болса, қазіргі қазақстандық медиа жүйелердің жасөспірім тұлғасына айтарлықтай әсер ететіндігі туралы қорытынды жасауға болады. Жасөспірімдерге қажет танымдық, әлеуметтік маңызы бар, гуманистік боялған ақпарат көбінесе деструктивті бағыттағы мазмұн мен ойын-сауықпен ауыстырылады.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. Qualter, P., & Munn, P. Journal of Child Psychology and Psychiatry // The separateness of social and emotional loneliness in childhood - 2002 - №43
2. Bożena M. Procedia - Social and Behavioral Sciences. // Mass Media and Children. Globality in Everyday Life – Poland: Kielce, Jan Kochanowski University, 2015. №174 – p.41303.
3. Аллаберген Қ., Нұсқабайұлы Ж., Оразаев Ф. Қазақ журналистикасының тарихы (1870-2008 жж.)- 3-бас. - Алматы : Білім, 2014. – 307 б.
4. Авторлар ұжымы, Алаштың аяулы Ақселеуі: Ақаң туралы естеліктер // Қазақстан Республикасы Байланыс және ақпарат министрлігі. - Алматы : Қазығұрт, 2011. – 294 б.
5. Kim, Yeora. The impact of the Internet on children's daily lives: physical, social and psychological well-being. / USA: University of Georgia, 2014. – p.135

ӘОЖ 070.1

КОРОНАВИРУСТЫҢ ШЫҒУ ТАРИХЫ МЕН ЗЕРТТЕЛУІ

Құрақпаева Нұрай

nurai.kom@mail.ru

Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ,

Журналистика және саясаттану факультетінің магистранты,

Астана, Қазақстан

Ғылыми жетекші - С.Е.Тапанова

Тарихқа көз жүгіртсек, атынан ат үркіп, адамзатты түгел қыруға қауқарлы болған індеттің түрлері көп кездескенін байқауға болады. 1997 жылы құс тұмауы, 1918-1919 жылдары испан тұмауы, безгек сынды дерт дендеп, талай халықты қынадай қырған еді. Ол уақытта медицина бүгінгідей дамымағанын ескерсек, келген дертпен күресуге халықтың қауқары жеткіліксіз болатын. Нәтижесі – жаппай қырылу. Аталған алапат аурулардың бәрі тек тарих беттерінде қалғаны көңіл қуантады. Ал, барша жаһан жұртын әлекке салған коронавирус инфекциясы қайдан шықты? Қалай пайда болды? Қолдан жасалды ма? Ғылыми ортада COVID-19 пандемиясының жаңа қырлары туралы қандай деректер бар? Бұл және өзге де сұрақтардың жайын сараптап көрсек.

Бүгінде емі табылмаған ауру жоқ. 2020 жылы әлемдік пандемия дәрежесінде жарияланған коронавирустың да дертіне шипа, алдын алуға екпе ойлап табылғалы қашан?! Бірақ, халықтың салғырттығынан аурудың тарау қарқыны біржола тыйылмай тұр. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының мәліметінше, 2023 жылдың сәуір айындағы статистика бойынша, әлемде әлі күнге дейін 20 300 мыңға жуық адам коронавирус індетімен күресіп жатыр.

Алайда, небәрі екі айдың ішінде, вирустың 114 мемлекетке жайылғанын ескерген Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы 2020 жылдың 11 наурызында коронавирусты әлемдік пандемия дәрежесінде жариялап, қатаң шектеулер енгізді.

Пандемия – жаңа ауру түрінің жаһандық ауқымда таралуы. Гректің "пандемос" деген сөзінен шыққан. Қазақшасы – "барлық адамға тиесілі". Мамандар бұл терминді ауру әлемнің түкпір-түкпіріне таралған жағдайда қолданады. Бұл аурудың қауіптілігінен бұрын оның